

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев2 341/2022
20.04.2023. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Весне Субић, председника већа, Зорана Хацића и Мирјане Андријашевић, чланова већа, у правној ствари тужиоца АА из ..., чији је пуномоћник Страјин Лапчевић, адвокат из ..., против туженог „Петрол“ доо из Новог Београда, чији је пуномоћник Игор Исаиловић, адвокат из ..., ради поништаја решења и исплате, одлучујући о ревизији тужиоца, изјављеној против пресуде Апелационог суда у Београду Гж1 4310/17 од 13.06.2018. године, у седници већа одржаној дана 20.04.2023. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснована ревизија тужиоца изјављена против пресуде Апелационог суда у Београду Гж1 4310/17 од 13.06.2018. године.

ОДБИЈА СЕ, као неоснован, захтев тужиоца за накнаду трошкова ревизијског поступка.

Образложење

Пресудом Трећег основног суда у Београду П1 417/15 од 11.07.2017. године, ставом првим изреке, поништено је решење о престанку радног односа туженог број ... од 13.10.2009. године и обавезан је тужени да тужиоца врати на послове и радне задатке које је обављао пре доношења наведеног решења. Ставом другим изреке, обавезан је тужени да тужиоцу исплати износ од 90.740,00 динара на име накнаде зараде за период од 15.10.2009. године до фебруара 2010. године у износима појединачно опредељеним са законском затезном каматом од доспелости па до исплате. Ставом трећим изреке, одбијен је као неоснован тужбени захтев тужиоца да се обавезе тужени да му на име накнаде зараде исплати од досуђеног износа од 90.740,00 динара до потраживаног износа од 235.933,00 динара, за износ од 145.193,00 динара, са законском затезном каматом. Ставом четвртим изреке, обавезан је тужени да за тужиоца на име доприноса за пензијско и инвалидско осигурање за период од 15.10.2009. године до фебруара 2010. године, Фонду за ПИО уплати износ од 27.735,84 динара. Ставом петим изреке, одбијен је као неоснован тужбени захтев тужиоца за уплату доприноса за пензијско и инвалидско осигурање преко досуђеног износа од 27.735,84 динара до потраживаног износа од 72.092,00 динара а за износ од 44.356,36

динара. Ставом шестим изреке, одбачена је као неуредна тужба у делу у којем је тужилац тражио да се обавезе тужени да тужиоцу за Фонду за ПИО за период од 15.10.2009. године до 30.06.2010. године, уплати износ од 40.306,00 динара, на име доприноса за здравствено осигурање и износ од 4.915,36 динара на име доприноса за незапосленост. Ставом седмим изреке, обавезан је тужени да тужиоцу накнади трошкове парничног поступка у износу од 333.500,00 динара.

Пресудом Апелационог суда у Београду Гж1 4310/17 од 13.06.2018. године, ставом првим изреке, преиначена је пресуда Трећег основног суда у Београду П1 417/15 од 11.07.2017. године у ставу првом изреке, тако што је одбијен као неоснован тужбени захтев тужиоца да се поништи решење о престанку радног односа туженог бр. ... од 13.10.2009. године, као и да се обавезе тужени да тужиоца врати на послове и радне задатке које је обављао пре доношења наведеног решења. Ставом другим изреке, преиначена је пресуда првостепеног суда у ставу другом изреке, тако што је одбијен као неоснован тужбени захтев тужиоца којим је тражио да се обавезе тужени да тужиоцу исплати износ од 90.740,00 динара, на име накнаде зараде за период од 15.10.2009. године до фебруара 2010. године, са законском затезном каматом. Ставом трећим изреке, преиначена је пресуда другостепеног суда у ставу четвртном изреке, тако што је одбијен као неоснован тужбени захтев тужиоца којим је тражио да се обавезе тужени да за тужиоца на име доприноса за пензијско и инвалидско осигурање за период од 15.10.2009. године до фебруара 2010. године, уплати Фонду за ПИО износ од 27.735,84 динара. Ставом четвртим изреке, преиначено је решење о трошковима поступка садржано у ставу седмом изреке другостепене пресуде, тако што је одбијен као неоснован захтев тужиоца да му тужени накнади трошкове парничног поступка у износу од 333.500,00 динара. Ставом петим изреке, обавезан је тужилац да туженом накнади трошкове другостепеног поступка у износу од 18.000,00 динара. Ставом шестим изреке, одбијен је као неоснован захтев тужиоца за накнаду трошкова насталих у другостепеном поступку поводом изјављеног одговора на жалбу.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену тужилац је благовремено изјавио ревизију, због битне повреде одредаба парничног поступка и због погрешне примене материјалног права.

Тужени је поднео одговор на ревизију.

Врховни касациони суд је оценио да је ревизија тужиоца дозвољена по члану 441. Закона о парничном поступку („Службени гласник РС“ бр.72/11...18/20), испитао је побијану пресуду на основу члана 408. ЗПП и утврдио да ревизија није основана.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју ревизијски суд пази по службеној дужности.

Према утврђеном чињеничном стању, тужилац је уговором о раду од 26.11.2010. године засновао радни однос код туженог, на радном месту ... на неодређено време, почев од 09.12.2007. године. Тужилац је упозорен на постојање разлога за отказ уговора о раду упозорењем број ... од 30.09.2009. године, на које је доставио изјашњење дана 07.10.2009. године. Решењем туженог број ... од 13.10.2009. године тужиоцу је отказан уговор о раду због учињене повреде радне обавезе из члана 179. став 1. тачка 2. и 3. Закона о раду и члана 4. тачка 3, 20, 21. и 48. Правилника о

дисциплинској одговорности и тужиоцу је престао радни однос дана 15.10.2009. године. Из образложења решења произлази да је тужиоцу отказан уговор о раду јер је приликом коришћења годишњег одмора самовољно продужио трајање одмора, уместо у периоду од 27.07.2009. године до 07.08.2009. године, како је одређено у решењу број .../... од 17.06.2009. године, тужилац је користио годишњи одмор до 14.08.2009. године, да је 23.09.2009. године бунтове новца у износу од 681.000,00 динара из дневног пазара оставио у кутију са мензурама за мерење горива, а наведена радња тужиоца утврђена је и прегледом снимака сигурносних камера. Из исказа сведока ББ која обавља послове у својству самосталног референта за правне и опште послове, произлази да је иста израђивала решења о коришћењу годишњег одмора, да је за тужиоца и остале запослене урадила решења, а та решења је радила на основу табеле коју добија од пословође сваке пумпе, да је пословођа у обавези да решење на време уручи радницима, те да приликом померања годишњег одмора запослени прво обавештавају свог пословођу, ради дозволе у вези померања у складу са распоредом рада, да уколико пословођа то дозволи, пословођа обавештава њу о тој промени мејлом или телефонским путем, да би урадила измену коришћења годишњег одмора, те да она није обавештена да је код тужиоца дошло до померање годишњег одмора.

На основу наведеног чињеничног стања, првостепени суд је закључио да је оспорено решење незаконито из разлога што тужени није пре доношења оспореног решења спровео поступак у коме би на јасан начин утврдио постојање отказних разлога, да је само паушално навео основе престанка радног односа и радње које су тужиоцу стављене на терет као отказни разлог, без конкретизације чињеница и доказа из којих се утврђује кривица тужиоца за повреду радне обавезе и као непоштовање радне дисциплине која је прописана актом послодавца овде туженог, те да је нејасно на основу којих доказа је тужени утврдио да је тужилац учинио повреду радних обавеза због којих му је отказан уговор о раду, па је усвојио захтев тужиоца, поништио решење као незаконито, усвојио захтев за враћање на рад, обавезао туженог да тужиоцу накнади заради и уплати доприносе.

Другостепени суд је, супротно закључку првостепеног суда, оценио да је првостепени суд на правилно и попутоно утврђено чињенично стање погрешно применио материјално право, па је првостепена пресуда преиначена и одбијен као неоснован тужбени захтев тужиоца, са образложењем да оспорено решење садржи све битне елементе, да се из његовог садржаја могу идентификовати радње које се тужиоцу приписују као извршене, како према месту тако и према времену извршења радње, а које представљају разлог за отказ.

Правилно је другостепени суд применио материјално право доносећи побијану пресуду, а разлоге за такву одлуку у свему прихвата и Врховни касациони суд.

Наиме, одредбом члана 179. став 1. тачка 2. Закона о раду, прописано је да послодавац може запосленом да откаже уговор о раду ако за то постоји оправдан разлог који се односи на радну способност запосленог, његово понашање и потребе послодавца и то ако запослени својом кривицом учини повреду радне обавезе утврђене општим актом или уговором о раду, а тачком 3. ако запослени не поштује радну дисциплину прописану актом послодавца односно ако је његово понашање такво да не може да настави рад код послодавца.

Правилником о дисциплинској одговорности број 151/1 од 15.05.2007. године, у члану 4. прописане су теже повреде радне обавезе, и то под тачком 3. неоправдани изостанак са рада два и више дана у току три месеца или самовољно продужавање одсуства са рада, под тачком 20. ако запослени не изврши посао који би могао и тиме знатно значајно онемогућава радни процес или управљање, под тачком 21. нарушавање ауторитета претпостављеног и других радника и под тачком 48. ако запослени предузима било које радње или пропусти да предузме радње, те на тај начин друштву нанесе материјалну или моралну штету или је могао нанети штету.

Имајући у виду цитирану законску одредбу и опште акте туженог, а код утврђених чињеница током првостепеног поступка, тужилац је учинио радњу повреде радне обавезе, самовољно је продужио трајање годишњег одмора у трајању од пет радних дана, повредио радну обавезу из члана 4. став 1. тачка 3. Правилника о дисциплинској одговорности, затим је 23.09.2009. године бунтове новца у износу од 681.000,00 динара из дневног пазара ставио у кутију са мензурама за мерење горива уместо у сеф, чиме је повредио радну обавезу из члана 4. став 1. тачка 48. Правилника о дисциплинској одговорности а у вези члана 179. став 1. тачка 2. Закона о раду. Према томе, тужиоцу је отказан уговор о раду због више отказних разлога, а да би решење о отказу уговора о раду било правилно и законито довољно је да постоји само један отказни разлог.

Стога је правилно поступио другостепени суд када је преиначио првостепену пресуду и захтев тужиоца да се поништи решење о престанку радног односа број ... од 13.10.2009. године, одбио као неоснован. Како је неоснован захтев тужиоца за поништај решења о престанку радног односа неоснован је и његов захтев за враћање на рад код туженог као акцесорни захтев у односу на одлуку о престанку радног односа у смислу члана 191. став 1. Закона о раду, као и захтев за исплату зараде и уплате доприноса, с обзиром да је решење о престанку радног односа број ... од 13.10.2009. године, правилно и законито, а наведени захтеви су у међусобној везаности са оспореним решењем.

Неосновани су наводи тужиоца истакнути у ревизији да наведене повреде нису учињене, да нису испуњени услови за отказ уговора о раду, да је другостепени суд засновао одлуку само на форми решења о отказу уговора о раду, док друге доказе и чињенице на основу којих се утврђује законитост решења није утврђивао нити ценио. Ово стога што је другостепени суд у својој одлуци констатовао да је првостепени суд на правилно и потпуно утврђено чињенично стање погрешно применио материјално право, што значи да је чињенице које су утврђене током првостепеног поступка другостепени суд то ценио као правилно утврђене, па није било потребе да их другостепени суд накнадно утврђује.

Без утицаја су на другачију одлуку суда наводи истакнути у ревизији да је предметни новац наредни дан предат пословођи као пазар и да није постојао никакав мањак или други пропуст приликом предаје пазара, те да тужилац туженом није проузроковао штету, да није повредио радну обавезу, јер је обавеза тужиоца била да новац положи у сеф, а не у кутију са мензурама.

Врховни касациони суд је ценио и остале ревизијске наводе, закључивши да се њима не доводи у сумњу правилност побијане пресуде, па ти наводи нису посебно образложени.

Тужилац није успео у поступку по ревизији па нема право на трошкове ревизијског поступка које је тражио и определио, а у смислу члана 153. и 154. ЗПП.

Из наведених разлога, применом члана 414. ЗПП, одлучено је као у изреци.

**Председник већа – судија
Весна Субић,с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић